35ste jaar. — Nr 107. Donderdag 6 September 1888.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »

Een blad afzonderlijk **10** *centiemen.*
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN DEN 6 SEPTEMBER.

Groote krijgsoefeningen.

Men meldt uit Westerloo, 1 september :

Het heen en weer trekken der troepen duurt nog altijd voort, en als men deze rechts, gene links of slechts vooruit ziet marcheeren, kan men zich geen denkbeeld vormen dat al die marchen op een punt, op een doel moeten uitkomen.

Om die bewegingen te volgen, zou men op al de plaatsen te gelijk moeten zijn, of voor het minst volkomen ingelicht zijn over het plan dat aan de troepen is voorgeschreven. De dagbladen kunnen dus ook slechts heel onvolledige beschrijvingen van dit alles mededeelen. Hoe klaar ook uitgelegd, zou het altijd zeer verwarmd voorkomen aan den lezer, die met de positiën en de ligging van het terrein niet bekend is.

Ziehier eenige bijzonderheden over het algemeen plan : een legerkorps dat van Beverloo afzakt onder het commando van generaal Baudoux, heeft voor doel de insluiting te doen van de streek begrepen tusschen de Groote Neeth en het verbindingskanaal der Maas, in betrekking met het verschanste kamp van Antwerpen.

De 1e divisie maakt de voorhoede uit en volgt de richting van Hasselt naar Lier, door Tessenderloo ; de 2e divisie van generaal Brassine heeft in zending de marsch van den vijand te beletten ; zij bezet dus de overgangen op de Neeth.

De divisie van Antwerpen bezet de volgende kantonnementen : het hoofdkwartier der divisie ligt in het kasteel van Herlaar ; het hoofdkwartier der 3e brigade in het kasteel van Bouwel ; het hoofdkwartier der 2e brigade op de markt van Herenthout.

Het 5e linieregement staat op de voorposten ; het 6e te Bouwel ; het 7e te Herenthout, Uil, Uilenberg ; het 8e te Itegem. De karabiniers te Beoel ; de pionniers en genie-telegrafisten te Herenthout, alsook trein en ambulancen. De 5e batterij artillerie te Oosterhoven, de 6e te Uil, de 7e te Herenthout, de 8e en de magazijnen der intendencie te Bau.

Men richt niet alleen den veldtelegraaf in, maar ook den velocipedendienst. De velocipedisten dragen armbanden, die toonen tot welke troepen zij behooren. De voorposten zijn ingezet ; de schildwachten vormen eene linie langs de Voortbeek. Terwijl de troepen nog eenig onderkomen vinden, ten minste een dak om onder te schuilen, vinden de voorposten niemendalle. De huizen zijn in de Kempen, buiten de dorpen, zoo dicht niet bezaaid.

De soldaat is nogtans vernuftig en hij maakt zich een loofdak om onder te kruipen. Takken, gazons of wat anders, zijn de bouwstoffen. Aan vroolijke tooneelen ontbreekt het niet, ten minste als de dienst niet gevergd wordt.

De ruiterij is gekampeerd op de linie Norderwyck, Morkhoven en Wickevorst. Van daar uit, zullen vooral maandag, de operatiën voortgezet worden en voortduren tot den 8, wanneer den groote slag geleverd wordt. De koning die met zijn gevolg het kasteel van den heer Bosschaert, te Bouwel betrekken zal, komt alsdan de oefeningen bijwonen.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld : 237 koeien, 31 kalveren, 16 schapen, 133 vette varkens, 1160 baggen, 219 loopers.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **septembre** 1888 est en vente à Tongres chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37 et 39. Prix 25 centimes.

Paardenmarkt te Tongeren, 13 SEPTEMBER, donderdag der kermisweek.

BINNENLAND.

EENE DUIVENMELKERSKWESTIE. — De vrederechter van het 2e kanton Luik heeft onlangs uitspraak gedaan in eene zaak, die de duivenmelkers aanbelangt. Zekere M. J. B. L..., bezit een vermaard duivenhok ; hij neemt veel deel aan prijsvluchten en behaalt er veel prijzen. Ongelukkig was hij in moeilijkheden geraakt met zijn broeder, en deze laatste besloot zich te wreken.

De twee broeders wonen huis neven huis. Als nu de duiven van J. B. L. van eene prijsvlucht terugkeerden, deed zijn broeder kinderen op straat loopen met lange stokken, voorzien van papieren vlaggen, welke de duiven schrik aanjaagden, zoodat zij in hunne kijkers niet terugkeerden, maar op de naburige daken bleven zitten.

J. B. L.., spande een proces in tegen zijn broeder. De vrederechter heeft dezen laatste veroordeeld om J. B. L. schadeloos te stellen voor de schade geleden door het verlies der prijzen.

— TWEEGEVECHT LEJEUNE-THUILLIER. — Dinsdag zooals wij het reeds dien dag gemeld hebben, heeft, onder eenen grooten volkstoeloop, de begrafenis van het slachtoffer plaats gehad. Ongeveer 4000 personen bevonden zich in de lijkstoet en op den doortocht. Zaterdag avond waren er in het sterfhuis reeds meer dan 8000 kaarten van deelneming ontvangen. Op vele dezer kaarten las men het woord : *protestatie.*

— Volgens de *Chronique liégeoise* zouden erge feiten ontdekt zijn in de wapenfabriek van den Staat. Er zouden aldaar, sedert jaren, talrijke diefstallen gepleegd zijn door eenen adjudant, die thans in arrest is gesteld. Het is voor al op het loon der burgerlijke en militaire werklieden dat hij, bij middel van valsche aanteekeningen, ontvreemdingen zou hebben gedaan. De schade aan het gouvernement toegebracht zou eene aanzienlijke som bedragen.

Men voegt erbij dat men de zaak poogt uittedooven uit vrees van er andere personen, van hoogeren graad dan den adjudant, in betrokken te zien. De zaak is in handen van den heer krijgsauditeur Fraipont, die zijnen plicht zal doen, terwijl de minister van oorlog, van zijnen kant, een onderzoek zal doen instellen.

— De heer De Bruyn heeft vrijdag in handen des konings, den eed afgelegd als minister van landbouw, nijverheid en openbare werken. Hij zal nog niet onmiddellijk zijnen intrek nemen in zijn Hotel, Wetstraat. Tot de maand october is hij van zin heen en weer te reizen tusschen Dendermonde en Brussel.

— Een man ging een paard huren bij eenen verhuurder te St-Joost-ten-Noode. Hij bracht het dier niet terug, maar reed er mede naar de omstreken van Dendermonde, waar hij, herberg in, herberg uit loopende, overal zijn rijbeest te koop aanbood. Na lang zoeken, had hij een liefhebber gevonden. Deze kocht het paard voor 225 frank en betaalde 25 fr. voor den zadel.

De kooper van het paard, een gendarm, stond niet weinig te zien, toen hij daags nadien een bericht ontving dat er te St-Joost-ten-Noode een paard gestolen was en dat er opzoekingen bevolen werden. 't Ergste van al was voor hem, dat hij den dief had laten ontsnappen. Wel had hij het paard maar.... 't kostte hem 250 fr., en die wint een gendarm zoo gemakkelijk niet.

— De beruchte dief Vande Zande, thans opgesloten in de gevangenis van Rysel, heeft nog eens gepoogd te ontsnappen.

't is echter mis geweest.

Vande Zande had aan zijne medegevangenen verteld wat hij van zin was, doch deze konden niet beter zwijgen dan hij en verwittigden de bestuurders van het gevang.

't Was zaterdag morgend dat het spel moest gewaagd worden. De medeplichtigen van Vande Zande moesten als teeken een stuk brood over den muur werpen en Vande Zande moest het terug werpen, ten teeken dat alles juist was. Daarna moest men eene koord met knoopen werpen.

Zoo gezegd, zoo gedaan.

Doch toen men de koord wilde werpen ging dit niet gemakkelijk, het mislukte tweemaal ; toen eene derde poging gedaan werd, sprongen soldaten en policie-agenten toe, die zich in den omtrek hadden schuil gehouden, en namen de medeplichtigen bij den kraag.

— Men schrijft uit Antwerpen :

HET SCHANDAAL VAN 'T BUREEL VAN WELDADIGHEID TE ANTWERPEN. — Een blad, willende een der betichten min of meer verontschuldigen in deze zaak, namelijk de algemeene secretaris Van Bergen, zegt dat zijne jaarwedde niet toereikend was voor zijne manier van leven.

Welnu de man had van het geld der armen 7000 fr. vaste jaarwedde ! Sinds verscheidene maanden, zegt de Antwerpsche briefwisselaar van *La Réforme*, liepen er over het thans uitgelekte schandaal reeds geruchten in de volkswijken en sprak iedereen er over : wanneer men een bediende van het weldadigheidsbureel zag afkomen riep men in 't volk :

Daar is nog een dief van 't comiteit (?)

Hetgeen vooral op de armen indruk maakte, was een gerucht betrekkelijk een sterfhuis. De bedienden, zegde men, zouden uit dit huis gegaan zijn met een neusdoek vol goud- en zilverstukken, waarvan zij slechts een klein deel aan het bestuur zouden hebben afgegeven.

Het is van nu af reeds vastgesteld dat meer dan 50 eerste communicanten, die 25 frs moesten ontvangen, geen cent kregen, maar een bon voor het magazijn. De schuldigen staken het geld in den zak. Het geld van uitbesteede kinderen *die niet bestonden*, werd insgelijks binnengepalmd.

De vrouwen uit verschillende wijken worden door de bestuurders alle dagen ondervraagd, van 8 tot 11 ure 's avonds en het schijnt dat men nog aan het einde niet is der onmenschelijke daden, welke door zekere bepaalde bedienden tegenover de armen gepleegd werden.

HET GELD VAN DEN ARME. — NIEUWE AANHOUDING. — Ten gevolge eener tweede ondervraging door den onderzoeksrechter, is maandag avond de gewezen sekretaris-generaal Edward Van Bergen, aangehouden.

Men zegt dat nieuwe aanhoudingen zullen gedaan worden.

— Men schrijft uit Heist-op-den-Berg :

Een paard dat beter in eenen cirk op zijne plaats zou zijn dan op het veld, is dit van den heer L. Deze was vrijdag aan 't eggen op zijn land, toen eensklaps zijn viervoeter op hol ging en wegliep, de egge achter zich voortslepende, totdat die in het hout bleef steken. Denkelijk zal het paard dorst gehad hebben, want het sprong de herbergkamer van Karel Truyts langs het venster binnen, waarvan het raam aan zijnen nek bleef hangen, en verbrijzelde daar stoelen en tafels glazen en flesschen ; het sloeg zelfs een stuk van de kleerkas. Gelukkig bevonden zich geene personen in die plaats. De bewoners, dit ongewoon gerucht hoorende, meenden dat de zoldering inviel, en stonden niet weinig verbaasd toen zij in hunne kamer een paard zagen rondtuimelen. Eenige oogenblikken later, kwam deszelfs eigenaar hijgende aangeloopen, en ging dan met zijn ros naar huis, het dier vasthoudende dat niet het minste letsel bekomen had.

— Een zekere Jan tracht in *Vooruit* te bewijzen dat de natte zomer, dien wij gehad hebben, niet nadeelig, maar voordeelig is geweest, of zal zijn.

Waarin dat voordeel bestaat, weet Jan zelfs niet, — 'ne fellen Jan, eh ? — daar het veel geregend heeft, is dat wel het klaarste bewijs, zegt hij, dat het veel *moest* regenen.

« 't Kan gebeuren, zegt, Jan, « dat wij, bekrompen menschen, dat niet verstaan, maar de natuur kent dat beter, en zij weet best wat voor weer zij moet maken. »

Goed, Jan, maar gij voegt daarbij dat gij op den slechten zomer zoudt vloeken als gij kristen waart. Gij zoudt tegen God in opstand komen, zegt gij, omdat hij ons, zijne kinderen, zoo zwaar bezoekt.

Maar de natuur, aan welke gij alles toeschrijft en die, volgens u, dat alles met voorweten en tot ons beste welzijn doet, bedankt gij er voor.

Hoe kan hetzelfde werk dat, door God verricht of toegelaten, zou moeten vervloekt worden een zegen zijn en dank verdienen als het aan de natuur wordt toegeschreven ?

« Zou een schijnbaar nadeel — gaat Jan voort » — in het eene deel der aarde niet vergoed » worden door voordeelen in andere deelen, » Kennen wij den toestand in alle deelen van » Australië, Amerika, of Azia ? »

't Is te zeggen, is 't niet goed voor onze streek, 't is goed voor elders.

Dat is bijna gelijk Snoek. In zijnen almanak voorspelt hij het weer een jaar voorop.

't Is dikwijls schoone zonneschijn als Snoek regen of sneeuw voorspelde.

Doch, zegt Snoek, ik schrijf niet alleen voor onze streek, maar voor alle landen. Gaat eens zien naar Usland of Siberië.

Jan heeft dus gelijk, de zomer is goed geweest, zoo niet voor ons, dan voor een ander.

Doch, nog eens, wat wil *Vooruit* spotten met ons geloof in de Goddelijke Voorzienigheid, hij die aan de natuur, die niets is dan eene enkele benaming, eene wijsheid toeschrijft welke geen mensch in staat is te begrijpen ?

⁂ In het jaar 1787 kwamen een aantal boeren te Kopenhagen, om zich bij een minister over de drukkende belastingen te beklagen.

— Wat verlangt gij, mannen ? vroeg de minister aan hen.

Snedig antwoordde de woordvoerder der boeren : — O, *wij* verlangen niets : wij wenschen allen maar dat gij van ons niets zult verlangen.

BUITENLAND.

Frankryk.

VERSCHRIKKELIJK ONGELUK OP DEN SPOORWEG PARIS-LYON-MÉDITERRANNÉE.

Een erg ongeluk is verleden nacht, om half twee, op de lijn van Lyon, tusschen Blaisy en Dyon, voorgevallen.

Een exprestrein is in volle vaart ontriggeld, een andere trein is op den ontriggelden trein geloopen en is op zijne beurt ontriggeld.

Volgens een bericht der compagnie, zijn de mecanicien en acht reizigers gedood en acht erg grkwetst.

Volgens de *Temps* van Parys verzekert, zou de prefektuur van policie een telegramma ontvangen hebben, volgens hetwelk het getal der dooden van 12 zou zijn en dat der gekwetste van 40.

Oostenryk.

In de melinietfabriek te Zurndorf bij Presburg, geraakten 400 kilos dynamiet in brand. De arbeiders vluchtten en juist waren allen buiten in veiligheid, toen de vlammen eene plaats, waar 100 kilos nitroglycerine bewaard werd, bereikten, en de geheele fabriek met donderend geraas in de lucht vloog.

Nog dagelijks komen zonderlinge processen voor in Oostenryk, ingespannen tegen tooveraars. De burgemeester van Zuraki in Galicie heeft nu weer eene vervolging ingespannen voor het crimineel gerechtshof van Solotwina, tegen zekeren Johan Kowalesinck, omdat deze door zijne booze tooverijen en bezweringen oorzaak was dat een hagelstorm de akkers verwoestte rond Zuraki, op 28 juli. De schade daardoor aangericht, wordt berekend op 6000 gulden.

Men ziet dat het bijgeloof nog verre is van uitgeroeid te zijn.

Italië.

Te Cogoleto, de geboorteplaats van Christoforus Columbus, werd maandag een borstbeeld van den grooten zeevaarder onthuld. Cogoleto is een klein dorpje aan den straatweg van Genua naar Nizza. Het huis waar Columbus, volgens de overlevering, geboren werd, bestaat nog, na herhaalde malen, het laatst in 1872, hersteld te zijn. De kamer, waar de groote man het daglicht zag, heeft geenerlei verandering ondergaan ; in de witte muren, den rooden bakstenen vloer en het huisraad, herkent men het eenvoudige, niet geheel onbemiddelde gezin uit het volk. Overigens vindt men er geen enkel herinneringsteeken.

Wel treft men er in de gemeente archieven. Behalve een portret bij zijn leven gemaakt en dat reeds sedert 300 jaren in het archief wordt bewaard, berust er eene autentieke kopij van het testament van zijnen vader, opgemaakt den 23 augustus 1449 en het origineel van eene procuratie door Bartolomeus Columbus, 5 september 1482 gemaakt, uit zijnen naam en uit dien zijns broeders, welke hij zegt te zijn : in parti bus Hispaniæ. Ook bevindt er zich de kopij van een document, waaruit met zekerheid blijkt dat bij te Cogoleto werd geboren.

De burgemeester van het plaatsje bezit voorts eene zeer belangrijke gravure, waarop een krijgsman is afgebeeld, welke geholpen door een ander eene vlag in den bodem plant met een kruis er boven. Achter hem, aan de eene zijde, bevinden zich drie krijgslieden en aan den tegenovergestelden kant een aantal verbaasde wilden ; en achter de krijgslieden, de zee met schepen in 't verschiet, en bij de oever eene schuit waarin twee biddende jongelieden. De vlag draagt het opschrift : « Crstival Colon Nataral du Cugareo des Cubrio el Nuevo Mundo in l'Ano 1492. »

Deze gravure, welke in 't bezit van de familie van den burgemeester is gekomen door voorzaten welke in Spanje hebben gewaand, is van 't jaar 1500, zooals blijkt uit een opschrift aan den voet der gravure, hetwelk nog vrij goed is bewaard en luidt : « Ant. Del Rincoad d. 1500 B. Carvâllho scul. »

Rusland

De schah van Perzie zal 16 arabische paarden naar Baku zenden, als geschenk voor den czar bij zijne komst aldaar.

Amerika.

Over amerikaansche uitvindsters vinden wij het volgende, hetgeen bewijst dat in de Nieuwe wereld de vrouwen zelfs op technisch gebied de mannen naar de kroon steken en hun gelijk staan.

Niet minder dan 1900 brevetten van uitvinding zijn aan vrouwen uitgereikt, en bovendien moeten nog vele uitvindingen, waarvoor door mannen brevet werd aangevraagd, te danken zijn aan het denkbeeld of aan de medewerking van vrouwen.

Bijzonderlijk opmerkelijk is het dat de vindingrijke vrouwelijke geest zoo dikwijls een gebied opzoekt, dat ver buiten de gewone bemoeiing der vrouw ligt. De onderaardsche telescoop is de uitvinding eener vrouw, mevrouw Maher te New-York ; mevrouw Montgomery vond eene nieuwe pantsering voor oorlogschepen uit ; mejuffrouw Gosham heeft zelfs een nieuw kanon uitgevonden!

Eene dame te Baltimore wil de koppeling van spoorwagens, eene andere de inrichting van tramsporen verbeteren. Mevrouw Beasely vond eene redding boot voor schipbreukelingen uit ; mevrouw Tanney, in Pennsylvanie, eene machine voor het lichten van gezonken schepen ; mejulvrouw Bird eene nieuwe stoompijp ; mevrouw Coston een vuurwerk-nachtsignaal ; mevrouw Beaumont van Ohis eene nieuwe reddingsboot.

Vele aan vrouwen verleende brevetten, hebben echter betrekking op zaken, die meer tot den gewonen arbeidskring der vrouw behooren ; zoo bijvoorbeeld vond mejuffer Roosenthal eene verbeterde naaimachine uit, die in eene handtasch medegedragen en aan elke tafel vastgeschroefd kan worden.

Twee jongelingen van goede familie, Jackson Moore en John Harvey, gingen op de boorden der rivier Arkansas ter jacht op eekhoorntjes, wanneer zij opeens eene groote ratelslang rond eenen steen gekronkeld zagen liggen ; het dier scheen te slapen. Moore zegde alsdan tegen zijnen kameraad, dat hij de slang levend ging vangen en verzocht hem geen gerucht te maken.

Dan naderde hij heel stil de slang. greep ze juist achter het hoofd vast en toonde ze met uitgestrekten arm aan zijnen kameraad. Het serpent kronkelde zich echter rond zijnen arm en de jongeling, door schrik bevangen, wilde het ver van zich werpen.

Bij de beweging die de onvoorzichtige Jackson deed om de slang zoo ver mogelijk van zich te gooien, beet het dier hem in den hals, en zoo diep waren zijne tanden in het vleesch gedrongen dat het serpent er bleef aan hangen. Moore slaakte kreten van schrik en was verplicht de slang met twee handen vast te grijpen om ze te doen loslaten, zoodat stukken vleesch in hare mui achter bleven.

De jongeling viel buiten kennis, terwijl zijn kameraad ging hulp halen. Het naastbijzijnde huis was minstens twee mijlen verwijderd, en wanneer Harvey met verscheide personen terugkwam, blies Moore den laatste adem uit. Men heeft de ratelslang in de nabijheid dood teruggevonden; zij was vier voet en negen duim lang.